Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)

της 9ης Ιουνίου 2022*

«Προδικαστική παραπομπή – Τελωνειακή ένωση – Κοινοτικός τελωνειακός κώδικας – Κανονισμός (ΕΟΚ) 2913/92 – Άρθρο 29 – Καθορισμός της δασμολογητέας αξίας – Συναλλακτική αξία – Άρθρο 29, παράγραφος 1, στοιχείο δ′ – Έννοια των "συνδεομένων προσώπων" – Άρθρο 31 – Συνεκτίμηση των πληροφοριών που προέρχονται από εθνική βάση δεδομένων για τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας – Κανονισμός (ΕΟΚ) 2454/93 – Άρθρο 143, παράγραφος 1, στοιχεία β′, ε′ και στ′ – Περιπτώσεις στις οποίες πρόσωπα θεωρούνται συνδεόμενα μεταξύ τους – Άρθρο 181α – Αμφιβολίες ως προς την ακρίβεια της δηλωθείσας τιμής»

Στην υπόθεση C-599/20,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο της Λιθουανίας) με απόφαση της 3ης Νοεμβρίου 2020, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 13 Νοεμβρίου 2020, στο πλαίσιο της δίκης

«Baltic Master» UAB

κατά

Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos,

παρισταμένης της:

Vilniaus teritorinė muitinė,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους A. Prechal, πρόεδρο τμήματος, J. Passer, F. Biltgen, N. Wahl (εισηγητή) και M. L. Arastey Sahún, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: N. Αιμιλίου

γραμματέας: M. Ferreira, κύρια διοικητική υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 17ης Νοεμβρίου 2021,

* Γλώσσα διαδικασίας: η λιθουανική.

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

– η «Baltic Master» UAB, εκπροσωπούμενη από τον D. Aukštuolytė, advokatė,

– η Λιθουανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους K. Dieninis, S. Grigonis και τη V. Kazlauskaitė-Švenčionienė,

– η Τσεχική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους O. Serdula, M. Smolek και J. Vláčil,

– η Εσθονική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την N. Grünberg,

– η Ισπανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον J. Rodríguez de la Rúa Puig,

– η Γαλλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον G. Bain, την A.-L. Desjonquères, τον D. Dubois και την C. Mosser,

– η Ολλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις M. K. Bulterman και A. Hanje,

– η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τις F. Clotuche-Duvieusart και J. Jokubauskaitė,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 20ής Ιανουαρίου 2022,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η υπό κρίση αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 29, παράγραφος 1, στοιχείο δ′, και του άρθρου 31, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2913/92 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ 1992, L 302, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 82/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1996 (ΕΕ 1997, L 17, σ. 1) (στο εξής: κοινοτικός τελωνειακός κώδικας), καθώς και του άρθρου 143, στοιχεία β′, ε′ και στ′, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2454/93 της Επιτροπής, της 2ας Ιουλίου 1993, για τον καθορισμό ορισμένων διατάξεων εφαρμογής του κανονισμού 2913/92 (ΕΕ 1993, L 253, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 46/1999 της Επιτροπής, της 8ης Ιανουαρίου 1999 (ΕΕ 1999, L 10, σ. 1) (στο εξής: κανονισμός εφαρμογής).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ της «Baltic Master» UAB και του Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (τμήματος τελωνείων που υπάγεται στο Υπουργείο Οικονομικών της Δημοκρατίας της Λιθουανίας) σχετικά με τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας ορισμένων εισαγομένων εμπορευμάτων.

Το νομικό πλαίσιο

Ο κοινοτικός τελωνειακός κώδικας

3 Το άρθρο 29, παράγραφοι 1 και 2, του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα ορίζει τα εξής:

«1. Η δασμολογητέα αξία των εισαγομένων εμπορευμάτων είναι η συναλλακτική αξία, δηλαδή η πράγματι πληρωθείσα ή πληρωτέα για τα εμπορεύματα τιμή, όταν πωλούνται προς εξαγωγή με προορισμό το τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας, ενδεχομένως κατόπιν προσαρμογής που πραγματοποιείται σύμφωνα με τα άρθρα 32 και 33, εφόσον:

[…]

δ) ο αγοραστής και ο πωλητής δεν συνδέονται μεταξύ τους, ή εάν συνδέονται, η συναλλακτική αξία είναι αποδεκτή για δασμολογικούς σκοπούς δυνάμει της παραγράφου 2.

2. α) Για να καθορισθεί αν η συναλλακτική αξία είναι αποδεκτή για τους σκοπούς εφαρμογής της παραγράφου 1, το γεγονός ότι ο αγοραστής και ο πωλητής συνδέονται μεταξύ τους δεν συνιστά αυτό καθαυτό επαρκή αιτία, ώστε να θεωρηθεί η συναλλακτική αξία ως απαράδεκτη. Αν παραστεί ανάγκη, εξετάζονται οι περιστάσεις που ανάγονται στην πώληση και η συναλλακτική αξία γίνεται δεκτή εφόσον οι σχέσεις αυτές δεν έχουν επηρεάσει την τιμή. Εάν αφού ληφθούν υπόψη οι πληροφορίες που παρέχει ο διασαφιστής ή οι οποίες λαμβάνονται από άλλες πηγές, η τελωνειακή διοίκηση έχει λόγους να θεωρεί ότι οι σχέσεις αυτές επηρέασαν την τιμή, ανακοινώνει τους λόγους αυτούς στο διασαφιστή και του παρέχει εύλογη δυνατότητα απαντήσεως. Κατόπιν αιτήσεως του διασαφιστή, οι λόγοι του ανακοινώνονται εγγράφως.

β) Σε πώληση μεταξύ συνδεομένων μεταξύ τους προσώπων, η συναλλακτική αξία γίνεται αποδεκτή και τα εμπορεύματα εκτιμώνται σύμφωνα με την παράγραφο 1, όταν ο διασαφιστής αποδεικνύει ότι η εν λόγω αξία προσεγγίζει πολύ μια από τις κατωτέρω αξίες, οι οποίες υφίστανται κατά την ίδια ή περίπου κατά την ίδια χρονική στιγμή:
   i) τη συναλλακτική αξία επί πωλήσεων, μεταξύ αγοραστών και πωλητών που δεν συνδέονται μεταξύ τους, πανομοιότυπων ή ομοειδών εμπορευμάτων προς εξαγωγή με προορισμό την Κοινότητα,
   ii) τη δασμολογητέα αξία πανομοιότυπων ή ομοειδών εμπορευμάτων, όπως καθορίζεται κατ' εφαρμογή του άρθρου 30 παράγραφος 2 στοιχείο γ),
   iii) τη δασμολογητέα αξία πανομοιότυπων ή ομοειδών εμπορευμάτων, όπως καθορίζεται κατ' εφαρμογή του άρθρου 30 παράγραφος 2 στοιχείο δ).

   Κατά την εφαρμογή των προαναφερομένων κριτηρίων, λαμβάνονται δεόντως υπόψη οι αποδεικνυόμενες διαφορές εμπορικών επιπέδων, ποσοτήτων, στοιχείων που απαριθμούνται στο άρθρο 32 και εξόδων που βαρύνουν τον πωλητή επί πωλήσεων στις οποίες δεν συνδέονται μεταξύ τους ο αγοραστής και ο πωλητής και που δεν βαρύνουν τον πωλητή επί πωλήσεων στις οποίες συνδέονται μεταξύ τους ο αγοραστής και ο πωλητής.

γ) Τα κριτήρια που αναφέρονται στο στοιχείο β) πρέπει να χρησιμοποιούνται με πρωτοβουλία του διασαφιστή και μόνο για σκοπούς σύγκρισης. Δεν δύνανται να καθιερωθούν αξίες υποκατάστασης δυνάμει της εν λόγω περίπτωσης.»

4 Το άρθρο 30 του εν λόγω κώδικα προβλέπει τα εξής:

«1. Όταν η δασμολογητέα αξία δεν είναι δυνατόν να καθοριστεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 29, εφαρμόζονται διαδοχικά οι διατάξεις της παραγράφου 2 στοιχεία α), β), γ) και δ) έως την πρώτη μεταξύ αυτών διάταξη που καθιστά δυνατό τον καθορισμό της, εκτός αν η σειρά εφαρμογής των στοιχείων γ) και δ) πρέπει να αντιστραφεί με αίτηση του διασαφιστή. Μόνο όταν η δασμολογητέα αυτή αξία δεν μπορεί να καθοριστεί κατ' εφαρμογή ορισμένης περίπτωσης, επιτρέπεται η εφαρμογή της διάταξης του αμέσως επόμενου στοιχείου κατά τη σειρά που καθιερώνεται δυνάμει της παρούσας παραγράφου.

2. Οι δασμολογητέες αξίες που καθορίζονται κατ' εφαρμογή του παρόντος άρθρου είναι οι ακόλουθες:

α) η συναλλακτική αξία πανομοιοτύπων εμπορευμάτων τα οποία πωλούνται για εξαγωγή με προορισμό την Κοινότητα και εξάγονται κατά την ίδια ή περίπου κατά την ίδια χρονική στιγμή με τα υπό εκτίμηση εμπορεύματα·

β) η συναλλακτική αξία ομοειδών εμπορευμάτων τα οποία πωλούνται προς εξαγωγή με προορισμό την Κοινότητα και τα οποία εξάγονται κατά την ίδια ή περίπου κατά την ίδια χρονική στιγμή με τα υπό εκτίμηση εμπορεύματα·

γ) η αξία που βασίζεται επί της τιμής μονάδος που αντιστοιχεί στις πωλήσεις μέσα στην Κοινότητα εισαγόμενων εμπορευμάτων ή πανομοιοτύπων ή ομοειδών εισαγόμενων εμπορευμάτων οι οποίες αντιπροσωπεύουν συνολικά τη μεγαλύτερη ποσότητα και γίνονται, μέσα στην Κοινότητα, προς πρόσωπα που δεν συνδέονται με τους πωλητές·

δ) η υπολογιζόμενη αξία, που ισούται προς το άθροισμα:

– του κόστους ή της αξίας των υλικών και των εργασιών κατασκευής ή άλλων εργασιών, που υπεισέρχονται στην παραγωγή των εισαγόμενων εμπορευμάτων,

– ποσού που αντιπροσωπεύει τα κέρδη και τα γενικά έξοδα, ίσου προς το ποσό που υπεισέρχεται γενικά στις πωλήσεις εμπορευμάτων της ίδιας φύσεως ή του ίδιου είδους με τα υπό εκτίμηση εμπορεύματα, οι οποίες γίνονται από παραγωγούς της χώρας εξαγωγής προς εξαγωγή με προορισμό την Κοινότητα,

– του κόστους η της αξίας των στοιχείων που αναφέρονται στο άρθρο 32 παράγραφος 1 στοιχείο ε).

3. Οι συμπληρωματικές προϋποθέσεις και λεπτομέρειες εφαρμογής της παραγράφου 2 καθορίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία της επιτροπής.»

5 Το άρθρο 31 του εν λόγω κώδικα ορίζει τα εξής:

«1. Αν η δασμολογητέα αξία εισαγόμενων εμπορευμάτων δεν μπορεί να καθορισθεί κατ' εφαρμογή των άρθρων 29 και 30, καθορίζεται, με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία εντός της Κοινότητας, με εύλογο τρόπο συμβιβαζόμενο με τις αρχές και τις γενικές διατάξεις:

– της συμφωνίας περί θέσεως σε εφαρμογή του άρθρου VII της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου του 1994,

– του άρθρου VII της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου του 1994,

και

– των διατάξεων του παρόντος κεφαλαίου.

2. Η δασμολογητέα αξία που καθορίζεται κατ' εφαρμογή της παραγράφου 1 δεν βασίζεται:

α) επί της τιμής πωλήσεως, εντός της Κοινότητας, εμπορευμάτων που παράγονται εντός της Κοινότητας·

β) επί του συστήματος που προβλέπει την αποδοχή, για δασμολογικούς σκοπούς, της υψηλότερης μεταξύ δύο εναλλακτικών αξιών·

γ) επί της τιμής εμπορευμάτων στην εσωτερική αγορά της χώρας εξαγωγής·

δ) επί του κόστους παραγωγής, εκτός των υπολογιζόμενων αξιών που έχουν καθοριστεί για πανομοιότυπα ή ομοειδή εμπορεύματα σύμφωνα με το άρθρο 30 παράγραφος 2 στοιχείο δ)·

ε) επί τιμών εξαγωγής με προορισμό μία χώρα που δεν περιλαμβάνεται στο τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας·

ζ) επί ελαχίστων δασμολογητέων αξιών,

ή

η) επί αυθαιρέτων ή πλασματικών αξιών.»

Ο κανονισμός εφαρμογής

6 Το άρθρο 142, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού εφαρμογής ορίζει τα εξής:

«Κατά την έννοια του παρόντος τίτλου, νοείται ως:

[…]

δ) "ομοειδή εμπορεύματα": τα εμπορεύματα που παράγονται στην ίδια χώρα τα οποία, χωρίς να είναι όμοια από κάθε άποψη, παρουσιάζουν παρόμοια χαρακτηριστικά και αποτελούνται από παρόμοιες ύλες, πράγμα που τους επιτρέπει να επιτελούν τις ίδιες λειτουργίες και να είναι δυνατό να εναλλάσσονται στο πλαίσιο εμπορικών πράξεων· η ποιότητα των εμπορευμάτων, η φήμη τους και η ύπαρξη βιομηχανικού ή εμπορικού σήματος περιλαμβάνονται στα στοιχεία που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, για να καθορίζεται αν τα εμπορεύματα είναι ομοειδή».

7 Το άρθρο 143, παράγραφος 1, στοιχεία β′, ε′ και στ′, του κανονισμού αυτού ορίζει τα εξής:

«Για την εφαρμογή των διατάξεων του κεφαλαίου 3 του τίτλου II του κώδικα και των διατάξεων του παρόντος τίτλου, πρόσωπα θεωρούνται ως συνδεόμενα μόνον αν:

[…]

β) έχουν από νομική άποψη την ιδιότητα των εταίρων·

[…]

ε) το ένα από αυτά ελέγχει το άλλο άμεσα ή έμμεσα·

ζ) και τα δύο ελέγχονται άμεσα ή έμμεσα από ένα τρίτο πρόσωπο».

8 Το άρθρο 181α του εν λόγω κανονισμού προβλέπει τα εξής:

«1. Οι τελωνειακές αρχές δεν υποχρεούνται να καθορίζουν τη δασμολογητέα αξία εισαγόμενων εμπορευμάτων βάσει της μεθόδου της συναλλακτικής αξίας εάν, σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στην παράγραφο 2, λόγω ευλόγων αμφιβολιών δεν ικανοποιούνται από το γεγονός ότι η δηλούμενη αξία αντιπροσωπεύει το πράγματι πληρωθέν ή πληρωτέο ποσό όπως αναφέρεται στο άρθρο 29 του τελωνειακού κώδικα.

2. Όπου οι τελωνειακές αρχές έχουν τις αμφιβολίες που περιγράφονται στην παράγραφο 1 δύνανται να ζητούν πρόσθετες πληροφορίες σύμφωνα με το άρθρο 178, παράγραφος 4. Εάν οι αμφιβολίες αυτές εξακολουθούν να παραμένουν οι τελωνειακές αρχές πρέπει να κοινοποιούν στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο, πριν λάβουν την τελική απόφαση, γραπτώς εφόσον αυτό ζητείται, την αιτιολογία στην οποία στηρίζονται οι αμφιβολίες αυτές και του παρέχουν λογικά περιθώρια απάντησης. Η τελική απόφαση καθώς και η σχετική αιτιολόγησή της κοινοποιούνται στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο εγγράφως.»

9 Το παράρτημα 23 του κανονισμού εφαρμογής, το οποίο φέρει τον τίτλο «Ερμηνευτικές σημειώσεις στον τομέα της δασμολογητέας αξίας», περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τις ερμηνευτικές σημειώσεις σχετικά με το άρθρο 29, παράγραφοι 2 και 3, το άρθρο 31, παράγραφος 1, και το άρθρο 143, παράγραφος 1, στοιχείο ε', του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα:

«Άρθρο 29 παράγραφος 2	1. Το άρθρο [29] παράγραφος 2 στοιχεία α) και β) προβλέπει διαφορετικά μέσα για να προσδιορισθεί αν μια συναλλακτική αξία δύναται να γίνει αποδεκτή. 2. Η παράγραφος 2 στοιχείο α) προβλέπει ότι, όταν ο αγοραστής και ο πωλητής συνδέονται μεταξύ τους, εξετάζονται οι περιστάσεις περί την πώληση και η συναλλακτική αξία γίνεται δεκτή ως δασμολογητέα αξία, εφόσον οι σχέσεις αυτές δεν έχουν επηρεάσει την τιμή. Τούτο δεν σημαίνει ότι οι περιστάσεις της πωλήσεως θα έπρεπε να εξετάζονται κάθε φορά που ο αγοραστής και ο πωλητής συνδέονται μεταξύ τους. Η εξέταση αυτή απαιτείται μόνο όταν υπάρχει αμφιβολία ως προς το αν πρέπει να γίνει αποδεκτή η τιμή. Όταν οι τελωνειακές αρχές δεν έχουν καμία αμφιβολία ότι η τιμή πρέπει να γίνει αποδεκτή, η τιμή αυτή θα πρέπει να γίνει αποδεκτή χωρίς υποχρέωση για το διασαφηστή παροχής συμπληρωματικών πληροφοριών. Παραδείγματος χάρη, οι τελωνειακές αρχές είναι δυνατό να έχουν εξετάσει προγενέστερα το ζήτημα των σχέσεων ή να κατέχουν ήδη λεπτομερείς πληροφορίες ως προς τον αγοραστή και τον πωλητή και να έχει ήδη πεισθεί, βάσει της εξετάσεως αυτής ή των πληροφοριών αυτών, ότι οι σχέσεις δεν έχουν επηρεάσει την τιμή. 3. Όταν οι τελωνειακές αρχές δεν είναι σε θέση να αποδεχθούν τη συναλλακτική αξία χωρίς συμπληρωματική έρευνα, θα πρέπει να δίδουν στο διασαφηστή τη δυνατότητα παροχής όλων των άλλων λεπτομερών πληροφοριών που θα ήταν δυνατό να χρειασθούν προκειμένου να καταστεί δυνατή η εξέταση των περιστάσεων της πωλήσεως. Από την άποψη αυτή οι τελωνειακές αρχές θα πρέπει να είναι έτοιμες να εξετάσουν τις κρίσιμες όψεις της συναλλαγής, περιλαμβανομένου και του τρόπου κατά τον οποίο ο αγοραστής και ο πωλητής οργανώνουν τις εμπορικές τους σχέσεις και του τρόπου κατά τον οποίο καθορίσθηκε η εν λόγω τιμή, με σκοπό να προσδιορίσει εάν οι σχέσεις έχουν επηρεάσει την τιμή. Αν είναι δυνατό να αποδειχθεί ότι ο αγοραστής και ο πωλητής, αν και συνδεόμενοι κατά την έννοια του άρθρου 143 του παρόντος κανονισμού, αγοράζουν και πωλούν ο ένας στον άλλον σαν να μην ήταν συνδεδεμένοι μεταξύ τους, θα αποδεικνυόταν έτσι ότι οι σχέσεις δεν έχουν επηρεάσει την τιμή. Παραδείγματος χάρη, εάν η τιμή είχε διαμορφωθεί κατά τρόπο συμβιβάσιμο με τις κανονικές πρακτικές καθορισμού των τιμών στον εν λόγω κλάδο παραγωγής ή με τον τρόπο κατά τον οποίο ο πωλητής διαμορφώνει τις τιμές του για πωλήσεις προς αγοραστές που δεν συνδέονται μ' αυτόν, αυτό θα αποδείκνυε ότι οι σχέσεις δεν έχουν επηρεάσει την τιμή. Ομοίως εφόσον θα αποδεικνυόταν ότι η τιμή επαρκεί για την κάλυψη όλων των εξόδων και για την εξασφάλιση κέρδους αντιπροσωπευτικού του συνολικού κέρδους το οποίο πραγματοποιεί η επιχείρηση κατά τη διάρκεια αντιπροσωπευτικής περιόδου (παραδείγματος χάρη επί ετησίας βάσεως) για πωλήσεις εμπορευμάτων της αυτής φύσεως ή του αυτού είδους, θα αποδεικνυόταν έτσι ότι δεν έχει επηρεασθεί η τιμή. 4. Η παράγραφος 2 στοιχείο β) προβλέπει ότι ο διασαφηστής έχει τη δυνατότητα να αποδείξει ότι η συναλλακτική αξία προσεγγίζει πολύ μια αξία "κριτήριο" την οποία έχουν αποδεχθεί προγενέστερα οι τελωνειακές αρχές και ότι κατά συνέπεια είναι αποδεκτή σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 29. Όταν πληρούται ένα από τα κριτήρια που προβλέπονται στην παράγραφο 2 στοιχείο β), δεν είναι αναγκαίο να εξετασθεί το ζήτημα της επιρροής που προβλέπεται στην παράγραφο 2 στοιχείο α). Εάν οι τελωνειακές αρχές κατέχουν ήδη επαρκείς πληροφορίες ώστε να πεισθούν, χωρίς λεπτομερέστερες έρευνες, ότι πληρούται ένα από τα κριτήρια που προβλέπονται στην παράγραφο 2 στοιχείο β), δεν υπάρχει λόγος να απαιτήσουν από το διασαφηστή ν' αποδείξει ότι πληρούται το κριτήριο αυτό.
Άρθρο 29 παράγραφος 2 στοιχείο β)	Πρέπει να ληφθούν υπόψη ορισμένοι παράγοντες για να καθορισθεί εάν μια αξία "προσεγγίζει πολύ" μια άλλη αξία. Τέτοιοι παράγοντες είναι ιδίως η φύση των εισαγομένων εμπορευμάτων, η φύση του οικείου κλάδου παραγωγής, η εποχή κατά τη διάρκεια της οποίας εισάγονται τα εμπορεύματα και εάν η διαφορά αξίας είναι εμπορικώς σημαντική. Επειδή τα στοιχεία αυτά είναι δυνατό να ποικίλλουν, θα ήταν αδύνατο να εφαρμοσθεί σε όλες τις περιπτώσεις ένας ομοιόμορφος κανόνας, όπως ο κανόνας ενός σταθερού ποσοστού. Για παράδειγμα, για να καθοριστεί αν η συναλλακτική αξία προσεγγίζει σε μεγάλο βαθμό τις τιμές "κριτήρια" του άρθρου 29, παράγραφος 2, στοιχείο β', μια μικρή διαφορά αξίας θα μπορούσε να είναι απαράδεκτη σε μια περίπτωση που αφορά τέτοιου είδους εμπόρευμα, ενώ μια σημαντική διαφορά θα μπορούσε ίσως να γίνει δεκτή σε μια περίπτωση που αφορά αυτόν τον άλλο τύπο εμπορεύματος.
[…]	[…]

Άρθρο 31 παράγραφος 1	1. Οι δασμολογητέες αξίες που καθορίζονται κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 31 παράγραφος 1 θα πρέπει να βασίζονται, όσο το δυνατό περισσότερο, επί δασμολογητέων αξιών που έχουν καθορισθεί προγενέστερα. 2. Οι μέθοδοι εκτιμήσεως των οποίων πρέπει να γίνεται χρήση δυνάμει του άρθρου 31 παράγραφος 1 θα πρέπει να είναι οι οριζόμενες από τα άρθρα 29 και 30 παράγραφος 2, αλλά μια εύλογη ελαστικότητα κατά την εφαρμογή των μεθόδων αυτών θα ήταν σύμφωνη με τους στόχους και τις διατάξεις του άρθρου 31 παράγραφος 1. 3. Μερικά παραδείγματα θα καταδείξουν τι σημαίνει εύλογη ελαστικότητα: […] β) Εμπορεύματα ομοειδή: η διάταξη κατά την οποία τα ομοειδή εμπορεύματα πρέπει να εξάγονται κατά την ίδια χρονική στιγμή ή περίπου κατά την ίδια χρονική στιγμή με τα υπό εκτίμηση εμπορεύματα θα ήταν δυνατό να ερμηνευθεί με ελαστικότητα· ομοειδή εισαγόμενα εμπορεύματα παραγόμενα σε άλλη χώρα πλην της χώρας εξαγωγής των υπό εκτίμηση προϊόντων θα ήταν δυνατό ν' αποτελέσουν τη βάση της τελωνειακής εκτιμήσεως· θα ήταν δυνατό να γίνει χρήση της δασμολογητέας αξίας ομοειδών εισαγομένων εμπορευμάτων η οποία έχει ήδη καθορισθεί κατ' εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 30, παράγραφος 2, στοιχεία γ) και δ)· […]
[…]	[…]
Άρθρο 143 παράγραφος 1 στοιχείο ε)	Ένα πρόσωπο θεωρείται ότι ελέγχει ένα άλλο όταν είναι, de jure ή de facto, σε θέση να ασκεί επί του άλλου τούτου προσώπου εξουσία καταναγκασμού ή κατευθύνσεως.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

10 Μεταξύ των ετών 2009 και 2012, η Baltic Master εισήγαγε στη Λιθουανία διάφορες ποσότητες εμπορευμάτων προέλευσης Μαλαισίας, τα οποία είχε αγοράσει από την εταιρία Gus Group (στο εξής: πωλήτρια). Στις τελωνειακές διασαφήσεις τα εμπορεύματα αυτά περιγράφονταν ως «μηχανές και συσκευές τεχνητού κλίματος και μέρη αυτών». Στις διασαφήσεις αναγραφόταν ένας μόνον κωδικός TARIC, συνοδευόμενος από τη συνολική μάζα των εμπορευμάτων σε χιλιόγραμμα. Στις εν λόγω διασαφήσεις, η Baltic Master δήλωσε ως δασμολογητέα αξία τη συναλλακτική αξία των εν λόγω εμπορευμάτων, δηλαδή την τιμή που αναγραφόταν στα τιμολόγια αγοράς τους.

11 Κατόπιν ελέγχου επί των εισαγωγών αυτών από την Vilniaus teritorinė muitinė (περιφερειακή τελωνειακή υπηρεσία του Βίλνιους, Λιθουανία), η εν λόγω τελωνειακή αρχή συνέταξε έκθεση στην οποία διευκρίνιζε ότι αρνήθηκε να λάβει υπόψη τη συναλλακτική αξία που αναγραφόταν σε 23 διασαφήσεις εισαγωγής, με την αιτιολογία ότι, λόγω της φύσης των εμπορικών σχέσεων που διατηρούσε η Baltic Master με την πωλήτρια, οι επιχειρήσεις αυτές έπρεπε να θεωρηθούν ως συνδεόμενα μεταξύ τους πρόσωπα, κατά την έννοια του άρθρου 29, παράγραφος 1, στοιχείο δ′, του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα, και ότι ήταν αδύνατο να καθοριστεί η δασμολογητέα αξία των επίμαχων εμπορευμάτων βάσει των άρθρων 29 και 30 του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα. Στην έκθεση αυτή, η αρχή καθόρισε τη δασμολογητέα αξία σύμφωνα με το άρθρο 31 του εν λόγω κώδικα, στηριζόμενη στα στοιχεία που περιλαμβάνονταν στο πληροφοριακό σύστημα των εθνικών τελωνειακών αρχών για τον εκτελωνισμό των εμπορευμάτων.

12 Η Baltic Master προσέβαλε την έκθεση αυτή ενώπιον του τμήματος τελωνείων που υπάγεται στο Υπουργείο Οικονομικών της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, το οποίο την επικύρωσε με απόφαση της 31ης Μαρτίου 2014.

13 Η Baltic Master άσκησε ενδικοφανή προσφυγή κατά της απόφασης αυτής ενώπιον της Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos vyriausybės (επιτροπής φορολογικών διαφορών που υπάγεται στην Κυβέρνηση της Δημοκρατίας της Λιθουανίας). Στις 2 Ιουλίου 2014, η ως άνω επιτροπή επικύρωσε την εν λόγω απόφαση, αλλά απάλλαξε την Baltic Master από την υποχρέωση καταβολής τόκων υπερημερίας.

14 Στη συνέχεια, η Baltic Master άσκησε προσφυγή ενώπιον του Vilniaus apygardos administracinis teismas (περιφερειακού διοικητικού πρωτοδικείου Βίλνιους, Λιθουανία), στο πλαίσιο της οποίας ζήτησε να υποβληθεί στο Δικαστήριο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως σχετικά με την ερμηνεία των άρθρων 29, 30 και 31 του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα καθώς και του άρθρου 143 του κανονισμού εφαρμογής. Με απόφαση της 5ης Ιανουαρίου 2015, το περιφερειακό δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή, κρίνοντας ότι δεν ήταν επιβεβλημένη καμία ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης.

15 Επιληφθέν ενδίκου μέσου κατά της απόφασης αυτής, το Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο της Λιθουανίας), ήτοι το αιτούν δικαστήριο, την επικύρωσε με απόφαση της 22ας Μαρτίου 2016.

16 Κατόπιν της αποφάσεως του ΕΔΔΑ της 16ης Απριλίου 2019, Baltic Master LTD κατά Λιθουανίας (CE:ECHR:2019:0416JUD005509216), με την οποία το εν λόγω δικαστήριο, επιληφθέν προσφυγής ασκηθείσας από την Baltic Master κατά της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, διαπίστωσε παράβαση του άρθρου 6, παράγραφος 1, της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, η οποία υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950, λόγω ανεπαρκούς αιτιολογίας σχετικά με την άρνηση των λιθουανικών δικαστηρίων να υποβάλουν στο Δικαστήριο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως, το αιτούν δικαστήριο δέχθηκε το αίτημα επανάληψης της διαδικασίας που υπέβαλε η Baltic Master.

17 Κατά το αιτούν δικαστήριο, η δικογραφία που έχει στη διάθεσή του δεν περιέχει κανένα έγγραφο που να αποδεικνύει την ύπαρξη συνδέσμου, κατά την έννοια του άρθρου 143, παράγραφος 1, του κανονισμού εφαρμογής, μεταξύ της πωλήτριας και της Baltic Master. Συγκεκριμένα, δεν υπάρχουν στοιχεία από τα οποία να μπορεί να συναχθεί ότι οι επιχειρήσεις αυτές ήταν επιχειρηματικοί εταίροι, κατά την έννοια του άρθρου 143, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του κανονισμού αυτού, ή ότι υφίσταται μεταξύ τους σχέση ελέγχου, άμεση ή έμμεση, κατά την έννοια του άρθρου 143, παράγραφος 1, στοιχεία ε′ και στ′.

18 Εντούτοις, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι έχει αποδειχθεί ότι, πρώτον, η πωλήτρια και η Baltic Master συνδέονται με μακροχρόνια εμπορική σχέση, δεύτερον, τα εμπορεύματα παραδόθηκαν χωρίς να έχει προηγηθεί σύμβαση πώλησης η οποία θα προσδιόριζε τους όρους παράδοσης, πληρωμής και επιστροφής των εμπορευμάτων και τους λοιπούς συναφείς προς τέτοιου είδους συναλλαγές όρους, τρίτον, τα εμπορεύματα παραδόθηκαν χωρίς να έχει καταβληθεί καμία προκαταβολή και παρά το γεγονός ότι η Baltic Master εξακολουθούσε να οφείλει σημαντικά ποσά στην πωλήτρια για προηγούμενες παραδόσεις, τέταρτον, παρά το σημαντικό τίμημα των επίμαχων συναλλαγών, δεν έχει συσταθεί καμία εμπράγματη ασφάλεια και δεν είχε προβλεφθεί κανένα μέτρο διαχείρισης των επιχειρηματικών κινδύνων, πέμπτον, δεν υφίσταται κανένα στοιχείο από το οποίο να προκύπτει ότι η πωλήτρια παρακολουθούσε την ορθή καταβολή των οφειλόμενων ποσών και την εκπλήρωση των λοιπών υποχρεώσεων και, τέλος, έκτον, εντοπίστηκαν περιπτώσεις κατά τις οποίες υπάλληλοι της Baltic Master εξουσιοδοτήθηκαν να ενεργήσουν για λογαριασμό της πωλήτριας και χρησιμοποίησαν τη σφραγίδα της.

19 Κατά το αιτούν δικαστήριο, από τα απαριθμούμενα στην προηγούμενη σκέψη στοιχεία μπορεί να συναχθεί η ύπαρξη ιδιαιτέρως στενής σχέσης μεταξύ της Baltic Master και της πωλήτριας, βάσει της οποίας οι επίμαχες συναλλαγές διενεργήθηκαν υπό συνθήκες που δεν προσιδιάζουν στις συνήθεις επιχειρηματικές πρακτικές, χωρίς μάλιστα να υφίσταται κάποιο αντικειμενικό στοιχείο ικανό να δικαιολογήσει την οικονομική λογική των συναλλαγών αυτών. Τέτοιες συμπεριφορές αντιστοιχούν στις περιπτώσεις όπου το ένα από τα μέρη ελέγχει το άλλο ή αμφότερα τα μέρη ελέγχονται από τρίτο.

20 Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά, επομένως, ότι τα εν λόγω πραγματικά στοιχεία ενδέχεται να εμπίπτουν σε περίπτωση de facto ελέγχου και ότι οι αντισυμβαλλόμενοι θα μπορούσαν να θεωρηθούν ως συνδεόμενα μεταξύ τους πρόσωπα, δυνάμει του άρθρου 143, παράγραφος 1, στοιχεία ε′ ή στ′, του κανονισμού εφαρμογής. Το εν λόγω δικαστήριο προσθέτει ότι η περιφερειακή τελωνειακή υπηρεσία του Βίλνιους ακριβώς βάσει των ως άνω στοιχείων θεώρησε την Baltic Master και την πωλήτρια ως συνδεόμενα μεταξύ τους πρόσωπα, σύμφωνα με το άρθρο 143, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του κανονισμού αυτού, ήτοι πρόσωπα που είχαν de facto την ιδιότητα των επιχειρηματικών εταίρων, αλλά διερωτάται κατά πόσον ο χαρακτηρισμός αυτός είναι βάσιμος υπό το πρίσμα του γράμματος της τελευταίας αυτής διάταξης, η οποία αναφέρεται σε πρόσωπα που έχουν από νομική άποψη την ιδιότητα των επιχειρηματικών εταίρων.

21 Εξάλλου, το εν λόγω δικαστήριο διερωτάται ως προς τη δυνατότητα εφαρμογής της μεθόδου καθορισμού της δασμολογητέας αξίας που προβλέπεται στο άρθρο 31, παράγραφος 1, του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα, σε περίπτωση όπως της κύριας δίκης, όταν, για τον σκοπό αυτό, οι τελωνειακές αρχές χρησιμοποιούν πληροφορίες που περιέχονται σε εθνική βάση δεδομένων και αφορούν μία μόνο εισαγωγή εμπορευμάτων, τα οποία, μολονότι εμπίπτουν στον ίδιο κωδικό TARIC και έχουν την ίδια προέλευση, δεν μπορούν να θεωρηθούν ομοειδή, κατά την έννοια του άρθρου 142, παράγραφος 1, στοιχείο δ′, του κανονισμού εφαρμογής.

22 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο της Λιθουανίας) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Έχουν το άρθρο 29, παράγραφος 1, στοιχείο δ′, του [κοινοτικού τελωνειακού κώδικα] και το άρθρο 143, [παράγραφος 1], στοιχεία β′, ε′ και στ′, του [κανονισμού εφαρμογής] την έννοια ότι ο πωλητής και ο αγοραστής θεωρούνται ως συνδεόμενα πρόσωπα σε περίπτωση που, μολονότι δεν υπάρχουν έγγραφα (επίσημα στοιχεία) που να αποδεικνύουν ότι είναι επιχειρηματικοί εταίροι ή ότι υφίσταται μεταξύ τους σχέση ελέγχου, όπως εν προκειμένω, εντούτοις οι περιστάσεις υπό τις οποίες διενεργούνται οι μεταξύ τους συναλλαγές δεν είναι – βάσει αντικειμενικών αποδεικτικών στοιχείων– ενδεικτικές συνήθους άσκησης οικονομικής δραστηριότητας, αλλά μάλλον υποδηλώνουν ότι[, πρώτον,] υφίστανται μεταξύ τους ιδιαιτέρως στενές επιχειρηματικές σχέσεις, οι οποίες βασίζονται σε υψηλό βαθμό αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των αντισυμβαλλομένων, ή[, δεύτερον,] ο ένας εκ των αντισυμβαλλομένων ελέγχει τον άλλο, ή ελέγχονται αμφότεροι από τρίτο;

2) Έχει το άρθρο 31, παράγραφος 1, του [κοινοτικού τελωνειακού κώδικα] την έννοια ότι απαγορεύει τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας βάσει στοιχείων που περιέχονται σε εθνική βάση δεδομένων και αφορούν μία μοναδική δασμολογητέα αξία εμπορευμάτων ίδιας προελεύσεως τα οποία, αν και δεν είναι ομοειδή κατά την έννοια του άρθρου 142, παράγραφος 1, στοιχείο δ′, του [κανονισμού εφαρμογής], υπάγονται [στον ίδιο κωδικό] TARIC;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του πρώτου προδικαστικού ερωτήματος

23 Με το πρώτο προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί κατ' ουσίαν να διευκρινιστεί αν το άρθρο 29, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα και το άρθρο 143, παράγραφος 1, στοιχεία β', ε' και στ', του κανονισμού εφαρμογής έχουν την έννοια ότι ο αγοραστής και ο πωλητής πρέπει να θεωρηθούν ως συνδεόμενα μεταξύ τους πρόσωπα σε περίπτωση που δεν υφίστανται έγγραφα στοιχεία από τα οποία να μπορεί να αποδειχθεί η ύπαρξη τέτοιας σχέσης, αλλά οι περιστάσεις υπό τις οποίες διενεργούνται οι επίμαχες συναλλαγές, οι οποίες επιβεβαιώνονται από αντικειμενικά στοιχεία, ενδέχεται να υποδεικνύουν την ύπαρξη σχέσης de facto ελέγχου.

24 Υπενθυμίζεται προκαταρκτικώς ότι σκοπός των κανόνων του δικαίου της Ένωσης που διέπουν τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας είναι να θεσπιστεί ένα δίκαιο, ομοιόμορφο και ουδέτερο σύστημα, το οποίο να αποκλείει τη χρησιμοποίηση αυθαίρετων ή πλασματικών δασμολογικών αξιών. Συνεπώς, η δασμολογητέα αξία πρέπει να αντανακλά την πραγματική οικονομική αξία των εισαγόμενων εμπορευμάτων και, ως εκ τούτου, να λαμβάνει υπόψη όσα στοιχεία των εμπορευμάτων αυτών έχουν οικονομική αξία (απόφαση της 20ής Ιουνίου 2019, Oribalt Rīga, C-1/18, EU:C:2019:519, σκέψη 22 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

25 Συγκεκριμένα, κατά το άρθρο 29 του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα, η δασμολογητέα αξία των εισαγομένων εμπορευμάτων είναι η συναλλακτική αξία τους, δηλαδή η πράγματι πληρωθείσα ή πληρωτέα για τα εμπορεύματα τιμή, όταν πωλούνται προς εξαγωγή με προορισμό το τελωνειακό έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υπό την επιφύλαξη πάντως τυχόν προσαρμογής που πραγματοποιείται σύμφωνα, μεταξύ άλλων, με το άρθρο 32 του κώδικα αυτού (απόφαση της 19ης Νοεμβρίου 2020, 5th AVENUE Products Trading, C-775/19, EU:C:2020:948, σκέψη 23 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

26 Όπως έχει κρίνει το Δικαστήριο, η δασμολογητέα αξία πρέπει να καθορίζεται, κατά προτεραιότητα, σύμφωνα με τη λεγόμενη «μέθοδο της συναλλακτικής αξίας» των εισαγομένων εμπορευμάτων. Ειδικότερα, η μέθοδος αυτή καθορισμού της δασμολογητέας αξίας θεωρείται η πλέον πρόσφορη και η συχνότερα χρησιμοποιούμενη (απόφαση της 19ης Νοεμβρίου 2020, 5th AVENUE Products Trading, C-775/19, EU:C:2020:948, σκέψη 24 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

27 Η πράγματι πληρωθείσα ή η πληρωτέα για τα εμπορεύματα τιμή αποτελεί, κατά κανόνα, τη βάση υπολογισμού της δασμολογητέας αξίας, ακόμη και αν η τιμή αυτή συνιστά στοιχείο το οποίο πρέπει ενδεχομένως να αναπροσαρμόζεται, εφόσον η αναπροσαρμογή είναι απαραίτητη προς αποφυγή καθορισμού αυθαίρετης ή πλασματικής δασμολογητέας αξίας (απόφαση της 20ής Ιουνίου 2019, Oribalt Rīga, C-1/18, EU:C:2019:519, σκέψη 23 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

28 Ωστόσο, το άρθρο 29, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα επιτρέπει τη μη εφαρμογή της συναλλακτικής αξίας εισαγομένων εμπορευμάτων όταν πληρούνται σωρευτικώς δύο προϋποθέσεις, ήτοι, αφενός, ο αγοραστής και ο πωλητής συνδέονται μεταξύ τους, κατά την έννοια του εν λόγω κώδικα, και, αφετέρου, η ως άνω συναλλακτική αξία δεν είναι αποδεκτή για τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας.

29 Κατά το άρθρο 143, παράγραφος 1, του κανονισμού εφαρμογής, πρόσωπα μπορούν να θεωρηθούν ως συνδεόμενα μόνον εφόσον εμπίπτουν σε κάποια από τις περιπτώσεις που απαριθμούνται εξαντλητικά στη διάταξη αυτή. Ειδικότερα, κατά το άρθρο 143, παράγραφος 1, στοιχείο β′, θεωρούνται ως συνδεόμενα τα πρόσωπα που έχουν από νομική άποψη την ιδιότητα των εταίρων. Το ίδιο ισχύει, δυνάμει του άρθρου 143, παράγραφος 1, στοιχεία ε′ και στ′, όταν ένα πρόσωπο ελέγχει το άλλο άμεσα ή έμμεσα ή όταν και τα δύο ελέγχονται άμεσα ή έμμεσα από τρίτο πρόσωπο.

30 Πρώτον, δεν μπορεί να γίνει δεκτό το επιχείρημα που προέβαλαν τα κράτη μέλη καθώς και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με τις αντίστοιχες παρατηρήσεις τους, κατά το οποίο πρέπει να υπάρξει απόκλιση από το γράμμα του άρθρου 143, παράγραφος 1, του κανονισμού εφαρμογής, καθότι αυστηρή ερμηνεία της διάταξης αυτής θα μπορούσε να θίξει την πρακτική αποτελεσματικότητα του άρθρου 29, παράγραφος 1, στοιχείο δ′, του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα και να επηρεάσει την ικανότητα των τελωνειακών αρχών να μη λάβουν υπόψη τη συναλλακτική αξία.

31 Ειδικότερα, πρέπει να τονιστεί, αφενός, ότι το επιχείρημα αυτό παραγνωρίζει όχι μόνον την εξαντλητική απαρίθμηση των περιπτώσεων που προβλέπονται στο άρθρο 143, παράγραφος 1, του κανονισμού εφαρμογής, αλλά και τον σκοπό που επιδιώκουν η διάταξη αυτή και το άρθρο 29 του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα. Όπως προκύπτει από τη νομολογία που υπομνήσθηκε στις σκέψεις 24 έως 26 της παρούσας απόφασης, η μέθοδος της συναλλακτικής αξίας των εισαγομένων εμπορευμάτων συνιστά τη μέθοδο που πρέπει να εφαρμόζεται κατά προτεραιότητα για τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας τους. Επομένως, οι διατάξεις που επιτρέπουν απόκλιση από την εν λόγω μέθοδο πρέπει, ως παρεκκλίσεις από τον γενικό κανόνα, να ερμηνεύονται στενά.

32 Αφετέρου, ο ισχυρισμός ότι ενδέχεται να επηρεαστεί η δυνατότητα των τελωνειακών αρχών να μη λάβουν υπόψη μια ακατάλληλη συναλλακτική αξία λόγω στενής ερμηνείας του άρθρου 143, παράγραφος 1, του κανονισμού εφαρμογής δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα.

33 Καταρχάς, σύμφωνα με το ίδιο το γράμμα του, το άρθρο 143, παράγραφος 1, του κανονισμού εφαρμογής προβλέπει μια σειρά περιπτώσεων στις οποίες οι τελωνειακές αρχές μπορούν να θεωρήσουν ότι ο πωλητής και ο αγοραστής συνδέονται μεταξύ τους και στις οποίες οι αρχές αυτές μπορούν επομένως, κατά περίπτωση, να μη λάβουν υπόψη τη συναλλακτική αξία που διαλαμβάνεται στο άρθρο 29, παράγραφος 1, του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα.

34 Εν συνεχεία, όπως υπογράμμισε η Επιτροπή κατά την επ’ ακροατηρίου συζήτηση, το άρθρο 181α του κανονισμού εφαρμογής, το οποίο εισήχθη μετά την τροποποίηση του κανονισμού αυτού με τον κανονισμό (ΕΚ) 3254/94 της Επιτροπής, της 19ης Δεκεμβρίου 1994, σχετικά με την τροποποίηση του κανονισμού 2454/93 (ΕΕ 1994, L 346, σ. 1), επιτρέπει στις τελωνειακές αρχές να μη λάβουν υπόψη τη συναλλακτική αξία για τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας, όταν κρίνουν ότι η δηλούμενη αξία των εισαγόμενων εμπορευμάτων δεν αντιπροσωπεύει την πραγματική αξία τους, τούτο δε ανεξαρτήτως της ύπαρξης σχέσης μεταξύ της Baltic Master και της πωλήτριας (πρβλ. αποφάσεις της 28ης Φεβρουαρίου 2008, Carboni e derivati, C-263/06, EU:C:2008:128, σκέψη 52, και της 16ης Ιουνίου 2016, EURO 2004. Hungary, C-291/15, EU:C:2016:455, σκέψη 31).

35 Δεύτερον, όσον αφορά τη σχέση μεταξύ προσώπων λόγω της ιδιότητάς τους ως επιχειρηματικών εταίρων, κατά την έννοια του άρθρου 143, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του κανονισμού εφαρμογής, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι το ίδιο το γράμμα της εν λόγω διάταξης αποκλείει κάθε de facto επιχειρηματική σχέση.

36 Όπως υπογράμμισε ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 42 και 43 των προτάσεών του, η διάταξη αυτή, η οποία αφορά τα πρόσωπα που έχουν «από νομική άποψη την ιδιότητα των εταίρων», απαιτεί, προκειμένου να διαπιστωθεί η ύπαρξη σχέσης, να αποδειχθεί ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπουν οι εθνικές διατάξεις σχετικά με την ιδιότητα των επιχειρηματικών εταίρων, αποκλειομένης κατ' αυτόν τον τρόπο οιασδήποτε μη κατοχυρωμένης νομικώς σχέσης.

37 Τρίτον, όσον αφορά τα πρόσωπα που θεωρούνται ως συνδεόμενα, κατά το άρθρο 143, παράγραφος 1, στοιχεία ε′ και στ′, του κανονισμού εφαρμογής, όταν το ένα από αυτά ελέγχει το άλλο άμεσα ή έμμεσα ή όταν και τα δύο ελέγχονται άμεσα ή έμμεσα από τρίτο πρόσωπο, πρέπει, όπως επιβεβαιώνεται από την ερμηνευτική σημείωση σχετικά με τη δασμολογητέα αξία η οποία αφορά το άρθρο 143, παράγραφος 1, στοιχείο ε′, και περιλαμβάνεται στο παράρτημα 23 του ως άνω κανονισμού, να γίνεται διάκριση μεταξύ, αφενός, του ελέγχου de jure και, αφετέρου, του ελέγχου de facto.

38 Αφενός, όσον αφορά την ύπαρξη de jure ελέγχου, από τα στοιχεία που παρατίθενται στη σκέψη 18 της παρούσας απόφασης προκύπτει ότι από κανένα έγγραφο δεν μπορεί να συναχθεί ότι υφίσταται σχέση de jure ελέγχου, άμεση ή έμμεση, όπως αυτή που διαλαμβάνεται στο άρθρο 143, παράγραφος 1, στοιχεία ε′ και στ′. Επομένως, στο πλαίσιο της διαφοράς της κύριας δίκης, φαίνεται ότι πρέπει να αποκλειστεί η περίπτωση de jure ελέγχου, ζήτημα το οποίο εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να διερευνήσει.

39 Αφετέρου, όσον αφορά την ύπαρξη de facto ελέγχου, από την προαναφερθείσα στη σκέψη 37 της παρούσας απόφασης ερμηνευτική σημείωση προκύπτει ότι ένα πρόσωπο θεωρείται ότι ελέγχει ένα άλλο όταν είναι σε θέση να ασκεί επ' αυτού εξουσία καταναγκασμού ή κατευθύνσεως (πρβλ. απόφαση της 9ης Ιουλίου 2020, Direktor na Teritorialna direktsiya Yugozapadna Agentsiya «Mitnitsi», C-76/19, EU:C:2020:543, σκέψη 67).

40 Εν προκειμένω, τα πραγματικά στοιχεία που εκτίθενται στη σκέψη 18 της παρούσας απόφασης φαίνεται να υποδεικνύουν ότι υφίσταται στενή σχέση εμπιστοσύνης μεταξύ της πωλήτριας και της Baltic Master, πλην όμως δεν μπορεί να συναχθεί από αυτά η ύπαρξη εξουσίας καταναγκασμού ή κατευθύνσεως, στοιχείο το οποίο εναπόκειται, πάντως, στο αιτούν δικαστήριο να επιβεβαιώσει.

41 Αν το αιτούν δικαστήριο, κατόπιν τέτοιου ελέγχου, καταλήξει στο συμπέρασμα ότι, εν προκειμένω, η αγοράστρια και η πωλήτρια δεν είναι συνδεόμενα πρόσωπα, κατά την έννοια του άρθρου 29, παράγραφος 1, στοιχείο δ′, του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα, θα απορρέει εξ αυτού ότι η δασμολογητέα αξία των εισαγομένων εμπορευμάτων έπρεπε, καταρχήν, να καθοριστεί βάσει της συναλλακτικής αξίας τους και όχι βάσει άλλης μεθόδου εκτίμησης, όπως η προβλεπόμενη στο άρθρο 31, παράγραφος 1, του εν λόγω κώδικα.

42 Κατόπιν όλων των ανωτέρω σκέψεων, στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 29, παράγραφος 1, στοιχείο δ′, του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα και το άρθρο 143, παράγραφος 1, στοιχεία β′, ε′ και στ′, του κανονισμού εφαρμογής έχουν την έννοια ότι:

– δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι η αγοράστρια και η πωλήτρια έχουν από νομικής απόψεως την ιδιότητα των επιχειρηματικών εταίρων ή ότι συνδέονται μεταξύ τους δυνάμει de jure σχέσης ελέγχου, άμεσης ή έμμεσης, σε περίπτωση που δεν υπάρχει κανένα έγγραφο στοιχείο από το οποίο να μπορεί να αποδειχθεί μια τέτοια σχέση,

– η αγοράστρια και η πωλήτρια μπορούν να θεωρηθούν ως συνδεόμενα πρόσωπα δυνάμει de facto σχέσης ελέγχου, άμεσης ή έμμεσης, σε περίπτωση που οι περιστάσεις υπό τις οποίες διενεργούνται οι μεταξύ τους συναλλαγές, βάσει αντικειμενικών αποδεικτικών στοιχείων, δύναται να υποδεικνύουν όχι μόνον ότι υφίσταται στενή σχέση εμπιστοσύνης μεταξύ της αγοράστριας και της πωλήτριας αλλά και ότι η μία εξ αυτών είναι σε θέση να ασκεί εξουσία καταναγκασμού ή κατευθύνσεως επί της άλλης ή ότι τρίτο πρόσωπο είναι σε θέση να ασκεί τέτοια εξουσία επ' αυτών.

Επί του δευτέρου προδικαστικού ερωτήματος

43 Με το δεύτερο προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί αν το άρθρο 31, παράγραφος 1, του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα έχει την έννοια ότι απαγορεύει να καθορίζεται η δασμολογητέα αξία εισαγόμενου εμπορεύματος βάσει στοιχείων που περιέχονται σε εθνική βάση δεδομένων σχετικά με τη δασμολογητέα αξία εμπορευμάτων της ίδιας προέλευσης τα οποία, μολονότι δεν είναι «ομοειδή», κατά το άρθρο 142, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού εφαρμογής, υπάγονται στον ίδιο κωδικό TARIC, σε περίπτωση που η εν λόγω δασμολογητέα αξία δεν ήταν δυνατόν να καθοριστεί σύμφωνα με τα άρθρα 29 και 30 του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα.

44 Προκαταρκτικώς, σημειώνεται ότι, όπως προκύπτει από τη σκέψη 41 της παρούσας απόφασης, το δεύτερο προδικαστικό ερώτημα υποβάλλεται μόνον για την περίπτωση που το αιτούν δικαστήριο, κατόπιν των ελέγχων τους οποίους οφείλει να διενεργήσει με βάση την απάντηση στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα, καταλήξει στο συμπέρασμα ότι οι τελωνειακές αρχές ορθώς απέρριψαν τη συναλλακτική αξία ως βάση για τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας των οικείων εμπορευμάτων, με την αιτιολογία ότι, εν προκειμένω, η αγοράστρια και η πωλήτρια είναι συνδεόμενα πρόσωπα, κατά το άρθρο 29, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα, και ότι η συναλλακτική αξία δεν μπορεί να γίνει δεκτή για δασμολογικούς σκοπούς, δυνάμει του άρθρου 29, παράγραφος 2, του κώδικα αυτού. Πράγματι, αν το αιτούν δικαστήριο καταλήξει στο αντίθετο συμπέρασμα, ήτοι ότι η δασμολογητέα αξία των εν λόγω εμπορευμάτων έπρεπε να καθοριστεί βάσει της συναλλακτικής τους αξίας δυνάμει του άρθρου 29 του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα, η ως άνω δασμολογητέα αξία δεν θα μπορεί να καθοριστεί βάσει του άρθρου 31, παράγραφος 1, του εν λόγω κώδικα και, ως εκ τούτου, το δεύτερο προδικαστικό ερώτημα που αφορά την ερμηνεία της τελευταίας αυτής διάταξης θα καταστεί άνευ αντικειμένου.

45 Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να υπομνησθεί ότι τόσο από το γράμμα των άρθρων 29 έως 31 του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα όσο και από τη σειρά εφαρμογής των εφαρμοστέων κατά τις διατάξεις αυτές κριτηρίων καθορισμού της δασμολογητέας αξίας προκύπτει ότι οι εν λόγω διατάξεις συνδέονται μεταξύ τους με σχέση επικουρικότητας. Ειδικότερα, μόνον εάν η δασμολογητέα αξία δεν μπορεί να καθοριστεί κατ' εφαρμογήν μιας συγκεκριμένης διάταξης χωρεί εφαρμογή της αμέσως επόμενης, κατά την προκαθορισμένη σειρά, διάταξης (απόφαση της 16ης Ιουνίου 2016, EURO 2004. Hungary, C-291/15, EU:C:2016:455, σκέψη 29).

46 Όσον αφορά ειδικότερα το άρθρο 30, παράγραφος 2, του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα, από τη δικογραφία που έχει στη διάθεσή του το Δικαστήριο φαίνεται να προκύπτει ότι οι αρμόδιες τελωνειακές αρχές δεν μπόρεσαν να εφαρμόσουν τις μεθόδους καθορισμού της δασμολογητέας αξίας που προβλέπει η διάταξη αυτή, δεδομένου ότι η Baltic Master αποφάσισε να παρουσιάσει συνοπτικά τα εισαχθέντα εμπορεύματα στις τελωνειακές διασαφήσεις, αναγράφοντας μόνον τον κωδικό TARIC και τη συνολική μάζα τους, ζήτημα το οποίο οφείλει ωστόσο να διερευνήσει το αιτούν δικαστήριο. Συναφώς, εναπόκειται στο δικαστήριο αυτό να λάβει υπόψη τις πληροφορίες

που ενδεχομένως υπέβαλε η Baltic Master στις αρχές αυτές για τους σκοπούς εφαρμογής είτε του άρθρου 29, παράγραφος 2, του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα, σε συνδυασμό με την ερμηνευτική σημείωση στον τομέα της δασμολογητέας αξίας σχετικά με το άρθρο 29, παράγραφος 2, που περιλαμβάνεται στο παράρτημα 23 του κανονισμού εφαρμογής, είτε του άρθρου 181α του κανονισμού εφαρμογής.

47 Στη συνέχεια, τονίζεται ότι, σύμφωνα με το γράμμα του άρθρου 31, παράγραφος 1, του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα, αν η δασμολογητέα αξία των εισαγομένων εμπορευμάτων δεν μπορεί να καθοριστεί κατ' εφαρμογήν των άρθρων 29 και 30 του κώδικα αυτού, τότε καθορίζεται, με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία εντός της Ένωσης, με εύλογο τρόπο συμβιβαζόμενο με τις αρχές και τις γενικές διατάξεις των διεθνών συμφωνιών καθώς και των διατάξεων του κεφαλαίου 3 του εν λόγω κώδικα.

48 Τέλος, το σημείο 1 της ερμηνευτικής σημείωσης στο τομέα της δασμολογητέας αξίας σχετικά με το άρθρο 31, παράγραφος 1, του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα, που περιλαμβάνεται στο παράρτημα 23 του κανονισμού εφαρμογής, διευκρινίζει καταρχάς ότι οι δασμολογητέες αξίες που καθορίζονται κατ' εφαρμογήν της ως άνω διάταξης θα πρέπει να βασίζονται, όσο το δυνατόν περισσότερο, επί δασμολογητέων αξιών που έχουν καθοριστεί προγενέστερα. Στο σημείο 2 της εν λόγω σημείωσης υπογραμμίζεται περαιτέρω ότι οι μέθοδοι εκτιμήσεως των οποίων πρέπει να γίνεται χρήση δυνάμει της εν λόγω διάταξης θα πρέπει να είναι οι οριζόμενες από τα άρθρα 29 και 30, παράγραφος 2, αλλά και ότι μια εύλογη ελαστικότητα κατά την εφαρμογή των μεθόδων αυτών θα ήταν σύμφωνη με τους στόχους και τις διατάξεις του άρθρου 31 του εν λόγω κώδικα.

49 Από τις πληροφορίες που διαβίβασε το αιτούν δικαστήριο προκύπτει, αφενός, ότι η Baltic Master περιέγραψε στις διασαφήσεις της τα επίμαχα εισαγόμενα εμπορεύματα ως «μηχανές και συσκευές τεχνητού κλίματος και μέρη αυτών», κατατάσσοντάς τα σε έναν μόνον κωδικό TARIC και αναγράφοντας τη συνολική μάζα των εμπορευμάτων αυτών σε χιλιόγραμμα. Αφετέρου, σύμφωνα με τις ως άνω πληροφορίες, η επίμαχη τελωνειακή αρχή δεν έλαβε υπόψη τη συναλλακτική αξία που δήλωσε η Baltic Master και καθόρισε τη δασμολογητέα αξία των εν λόγω εμπορευμάτων κατ' εφαρμογήν του άρθρου 31, παράγραφος 1, του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα, χρησιμοποιώντας στοιχεία που περιέχονται σε εθνική βάση δεδομένων και αφορούν εμπορεύματα εισαχθέντα από άλλον εισαγωγέα κατά τη διάρκεια του έτους 2010, ήτοι ένα έτος μετά την πρώτη επίμαχη εισαγωγή στην υπόθεση της κύριας δίκης, τα οποία διασαφίστηκαν υπό τον ίδιο κωδικό TARIC και προέρχονταν από τον ίδιο παραγωγό.

50 Εν προκειμένω, ο κωδικός TARIC που χρησιμοποιείται περιλαμβάνει ένα ανομοιογενές σύνολο μερών συσκευών τεχνητού κλίματος, όπως πλαστικά πάνελ για συσκευές, μεταλλικοί δακτύλιοι, καλώδια μετάδοσης, διακόπτες, αισθητήρες πίεσης, διατάξεις στροβίλων μετάδοσης στα δάπεδα κτιρίων και ηλεκτρονικά κυκλώματα.

51 Ειδικότερα, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται αν, λαμβανομένης υπόψη της ανομοιογένειας των μερών που εμπίπτουν στον κωδικό TARIC και της έλλειψης λεπτομερούς περιγραφής των εισαγομένων εμπορευμάτων, ο καθορισμός της δασμολογητέας αξίας των εμπορευμάτων αυτών κατ' εφαρμογήν του άρθρου 31, παράγραφος 1, του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα βάσει της συναλλακτικής αξίας ομοειδών εμπορευμάτων είναι εφικτός στο πλαίσιο της διαφοράς της οποίας έχει επιληφθεί, μολονότι η έννοια των «ομοειδών εμπορευμάτων», όπως ορίζεται στο άρθρο 142, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού εφαρμογής, προϋποθέτει ομοιογένεια των εισαγομένων εμπορευμάτων, η οποία δυσχερώς συμβιβάζεται με την ποικιλομορφία των προϊόντων που κατατάσσονται στον εν λόγω κωδικό TARIC.

52 Συναφώς, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι ο ορισμός της έννοιας αυτής που περιλαμβάνεται στο άρθρο 142, παράγραφος 1, στοιχείο δ′, αναφέρεται στον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας βάσει του άρθρου 30, παράγραφος 2, στοιχείο β′, του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα. Μολονότι προκύπτει από το σημείο 2 της ερμηνευτικής σημείωσης που μνημονεύεται στη σκέψη 48 της παρούσας απόφασης ότι οι μέθοδοι εκτίμησης των οποίων πρέπει να γίνεται χρήση δυνάμει του άρθρου 31 του εν λόγω κώδικα πρέπει να είναι οι οριζόμενες από τα άρθρα 29 έως 30, παράγραφος 2, του κώδικα αυτού, το ίδιο σημείο διευκρινίζει ότι οι μέθοδοι αυτές πρέπει να εφαρμόζονται με εύλογη ελαστικότητα, ιδίως όσον αφορά την αξιολόγηση της έννοιας των «ομοειδών εμπορευμάτων».

53 Εν προκειμένω, δεν μπορεί να θεωρηθεί μη εύλογο το γεγονός ότι οι τελωνειακές αρχές, αφού απέκλεισαν, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα, τη συναλλακτική αξία των εισαγόμενων εμπορευμάτων για τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας, στηρίχθηκαν, βάσει εκ των υστέρων ελέγχου, σε στοιχεία που διαβίβασε ο διασαφιστής, ήτοι στο βάρος των εμπορευμάτων αυτών και στον κωδικό TARIC στον οποίον υπάγονται. Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να υπομνησθεί ότι ο κοινοτικός τελωνειακός κώδικας στηρίζεται σε σύστημα διασάφησης προκειμένου να περιοριστούν κατά το δυνατόν οι διατυπώσεις και οι τελωνειακοί έλεγχοι και, ταυτοχρόνως, να αποτραπούν οι απάτες ή οι παρατυπίες που είναι δυνατό να επιφέρουν ζημία στον προϋπολογισμό της Ένωσης (απόφαση της 9ης Ιουλίου 2020, Unipack, C-391/19, EU:C:2020:547, σκέψη 22).

54 Επομένως, λαμβανομένης υπόψη, καταρχάς, της ανάγκης καθορισμού της δασμολογητέας αξίας σε περίπτωση που μια επιχείρηση δεν παράσχει αρκούντως ακριβείς ή αξιόπιστες πληροφορίες σχετικά με τη δασμολογητέα αξία των οικείων εμπορευμάτων, στη συνέχεια δε, της επιμέλειας με την οποία οι τελωνειακές αρχές οφείλουν να εξετάζουν το ζήτημα της εφαρμογής της καθεμίας από τις διαδοχικές μεθόδους καθορισμού της δασμολογητέας αξίας (πρβλ. απόφαση της 9ης Νοεμβρίου 2017, LS Customs Services, C-46/16, EU:C:2017:839, σκέψη 52) και, τέλος, της «εύλογης ελαστικότητας» με την οποία, σύμφωνα με το σημείο 2 της ερμηνευτικής σημείωσης που μνημονεύεται στις σκέψεις 48 και 52 της παρούσας απόφασης, πρέπει να εφαρμόζονται οι μέθοδοι αυτές, πρέπει να γίνει δεκτό ότι στοιχεία περιεχόμενα σε εθνική βάση δεδομένων τα οποία αφορούν εμπορεύματα που υπάγονται στον ίδιο κωδικό TARIC και προέρχονται από τον ίδιο πωλητή με τα οικεία εμπορεύματα συνιστούν «διαθέσιμα στοιχεία εντός της Ένωσης» κατά την έννοια του άρθρου 31, παράγραφος 1, του τελωνειακού κώδικα, τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως βάση για τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας των εν λόγω εμπορευμάτων.

55 Συγκεκριμένα, η αναφορά στα στοιχεία αυτά συνιστά έναν τρόπο προσδιορισμού της εν λόγω αξίας ο οποίος είναι και «εύλογος», κατά την έννοια του άρθρου 31, παράγραφος 1, και συμβατός με τις αρχές και τις γενικές διατάξεις των διεθνών συμφωνιών, καθώς και των διατάξεων στις οποίες παραπέμπει το εν λόγω άρθρο 31, παράγραφος 1 (πρβλ. απόφαση της 9ης Μαρτίου 2017, GE Healthcare, C-173/15, EU:C:2017:195, σκέψη 81).

56 Κατόπιν όλων των ανωτέρω, στο δεύτερο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 31, παράγραφος 1, του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα έχει την έννοια ότι δεν απαγορεύει να καθορίζεται η δασμολογητέα αξία εισαγόμενου εμπορεύματος βάσει στοιχείων που περιέχονται σε εθνική βάση δεδομένων σχετικά με τη δασμολογητέα αξία εμπορευμάτων της ίδιας προέλευσης τα οποία, μολονότι δεν είναι «ομοειδή», κατά το άρθρο 142, παράγραφος 1, στοιχείο δ′, του κανονισμού εφαρμογής, υπάγονται στον ίδιο κωδικό TARIC, σε περίπτωση που η εν λόγω δασμολογητέα αξία δεν ήταν δυνατόν να καθοριστεί σύμφωνα με τα άρθρα 29 και 30 του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα.

Επί των δικαστικών εξόδων

57 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (δεύτερο τμήμα) αποφαίνεται:

1) Το άρθρο 29, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού (ΕΟΚ) 2913/92 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 82/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1996, και το άρθρο 143, παράγραφος 1, στοιχεία β', ε' και στ', του κανονισμού (ΕΟΚ) 2454/93 της Επιτροπής, της 2ας Ιουλίου 1993, για τον καθορισμό ορισμένων διατάξεων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) 2913/92 του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 46/1999 της Επιτροπής, της 8ης Ιανουαρίου 1999, έχουν την έννοια ότι:

- **δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι η αγοράστρια και η πωλήτρια έχουν από νομικής απόψεως την ιδιότητα των επιχειρηματικών εταίρων ή ότι συνδέονται μεταξύ τους δυνάμει de jure σχέσης ελέγχου, άμεσης ή έμμεσης, σε περίπτωση που δεν υπάρχει κανένα έγγραφο στοιχείο από το οποίο να μπορεί να αποδειχθεί μια τέτοια σχέση,**

- **η αγοράστρια και η πωλήτρια μπορούν να θεωρηθούν ως συνδεόμενα πρόσωπα δυνάμει de facto σχέσης ελέγχου, άμεσης ή έμμεσης, σε περίπτωση που οι περιστάσεις υπό τις οποίες διενεργούνται οι μεταξύ τους συναλλαγές, βάσει αντικειμενικών αποδεικτικών στοιχείων, δύναται να υποδεικνύουν όχι μόνον ότι υφίσταται στενή σχέση εμπιστοσύνης μεταξύ της αγοράστριας και της πωλήτριας αλλά και ότι η μία εξ αυτών είναι σε θέση να ασκεί εξουσία καταναγκασμού ή κατευθύνσεως επί της άλλης ή ότι τρίτο πρόσωπο είναι σε θέση να ασκεί τέτοια εξουσία επ' αυτών.**

2) Το άρθρο 31, παράγραφος 1, του κανονισμού 2913/92, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 82/97, έχει την έννοια ότι δεν απαγορεύει να καθορίζεται η δασμολογητέα αξία εισαγόμενου εμπορεύματος βάσει στοιχείων που περιέχονται σε εθνική βάση δεδομένων σχετικά με τη δασμολογητέα αξία εμπορευμάτων της ίδιας προέλευσης τα οποία, μολονότι δεν είναι «ομοειδή», κατά το άρθρο 142, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού 2454/93, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 46/1999, υπάγονται στον ίδιο κωδικό TARIC, σε περίπτωση που η εν λόγω δασμολογητέα αξία δεν ήταν δυνατόν να καθοριστεί σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 29 και 30 του κανονισμού 2913/92.

(υπογραφές)